

КОНЦЕПЦІЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Сьогодні ліси є важливим стратегічним природним ресурсом нашої країни та основним джерелом деревини, харчової продукції і лікарської сировини, а також інших біологічних продуктів, багато з яких сьогодні ще не є дослідженими. Розрізняють економічне, водоохоронне та кліматологічне, естетичне та санітарно-гігієнічне, екологічне значення лісів. По-перше, деревина є універсальний матеріал без якого не може обійтись жоден вид економічної діяльності. По-друге, ліси збільшують річну кількість опадів на 10 – 15 % порівняно з безлісими територіями, а також лісові насадження скріплюючи ґрунт корінням припиняють ерозійні процеси. По-третє, ліси задовольняють потребу людей у відпочинку, чистому повітрі та у середньому 1 га деревостанів України виділяє щорічно 4 т кисню і споживає 5 т вуглекислого газу.

Всесвітня комісія ООН з навколишнього середовища характеризує сталий розвиток як: «розвиток, що задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу можливості для майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби». При цьому виділяються такі компоненти сталого розвитку: еколого-економічне ведення лісового господарства; комплексне використання лісових ресурсів.

Вважаємо за доцільне зазначити, що впровадження таких компонентів концепції стійкого розвитку у практику діяльності підприємств лісового господарства можливе лише при правильній організації обліку з врахуванням організаційно-технологічних особливостей діяльності.

Екологічно орієнтоване ведення лісового господарства передбачає організацію діяльності підприємства відповідно до відповідно до міжнародних вимог лісової сертифікації, які зорієнтовані на використання методів та прийомів вирощування лісів, що максимально враховують природу лісових біоценозів і не призводять до порушення або значної втрати ознак і властивостей лісових екосистем у процесі їхнього відновлення. Також з врахуванням вимог міжнародних стандартів лісової сертифікації, вдосконалення існуючої системи управління лісовим господарством на основі норм концепції сталого розвитку, створення кращих можливостей для продажу лісової продукції, за Державного агентства лісових ресурсів (колишнього Державного комітету лісового господарства), незалежною аудиторською компанією „SGS QUALIFOR” на протязі 2004-2010 років в державних лісгосподарських підприємствах було проведено сертифікацію лісів, оцінку відповідності ведення лісового господарства в лісах управління критеріям та принципам FSC (Лісової наглядової Ради).

Комплексне використання лісових ресурсів, у першу чергу, ґрунтується на організації безвідходного виробництва, а також ефективному обліку лісових ресурсів.

Слід зазначити, що концепція сталого розвитку передбачає також ефективне та раціональне встановлення плати за використання лісових ресурсів, яка б компенсувала витрати, понесені державою у вигляді надання підприємствам лісового господарства цільових коштів на:

- фундаментальні дослідження у сфері екологічної безпеки в лісовому господарстві;
- прикладні розробки у сфері розвитку лісового господарства;
- фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері розвитку лісового господарства;
- підготовка кадрів для лісового господарства вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації;
- ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді;
- створення захисних лісових насаджень та позахисних лісових смуг;
- збереження природно-заповідного фонду.

Таким чином, з метою суттєвого зменшення еколого-економічних проблем на підприємствах лісового господарства та активного застосування концепції сталого розвитку необхідно цілеспрямовано здійснити реформування як лісгосподарської діяльності, так і організації обліку на підприємствах даного виду економічної діяльності. Подальші перспективи розвитку лісового господарства у нашій країні на основі концепції сталого розвитку наступні:

- інтегрування економічних, екологічних і соціальних аспектів діяльності підприємств лісового господарства у межах концепції сталого розвитку;
- розроблення та дотримання власної концепції лісокористування;
- ефективне розмежування повноважень держави з управління і господарювання;
- формування інформації через систему відповідних показників, яка необхідна для оцінки сталого розвитку лісового господарства;
- забезпечення керованості процесів, що відбуваються в лісовому секторі економіки.